

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АКАДЕМІЧНОЇ УСПІШНОСТІ З РІВНЕМ ТРИВОЖНОСТІ

Кудояр Л.М., доцент

Алімаскіна А. О., студ. група ПМ-71

Тривожність визначають як відчуття неконкретної, невизначеної загрози, нечітке почуття небезпеки. Очікування небезпеки, що насувається, співвідноситься з почуттям невідомого: людина не усвідомлює, звідки вона може загрожувати.

Такі слабко виражені прояви тривоги, як почуття переживання, невпевненість у правильності своєї поведінки є невід'ємною частиною емоційного життя будь-якої людини.

За оптимального, нормального рівня – тривожність мобілізує – це ознака готовності людини діяти. Але мобілізуюча функція тривоги діє у досить вузьких межах при сильних і стабільних переживаннях. Стійкий, високий рівень тривожності має негативний вплив на діяльність і розвиток особистості незалежно від того, у якій формі та в якому вигляді вона виявляється. При високому рівні тривожність додає діяльності пристосовницький характер, негативно позначається на результативності діяльності й насамперед в оцінних ситуація.

Однією з частих причин тривожності є завищені вимоги до дитини, система виховання, що не враховує власну активність дитини, її здібності, інтереси та схильності. Тривожність суттєво впливає на ефективність людини. Особливо вона позначається на навчальній діяльності молодших школярів. Ми поставили собі мету визначити вплив тривожності на успішність молодших школярів у навчальній діяльності.

Дослідження шкільної тривожності було проведене за допомогою методики діагностування рівня шкільної тривожності Філіпса. Ця методика дає змогу визначити які ситуації шкільного життя пов'язані з високою емоційною напруженістю і негативними переживаннями.

Дослідження проводилось на базі спеціалізованої школи I-III ступенів. У експерименті приймали участь всього 104 учня: 56 хлопців і 48 дівчат, середній вік яких становив 9 років.

Також було враховано середній бал академічної успішності кожної дитини за перший семестр.

Встановлено, що на першому місці посідає страх ситуації перевірки знань - 56%, далі проблеми і страхи у відносинах з вчителем і на тому ж місці страх невідповідності сподіванням оточення - 48%, а третє місце поділили між собою переживання соціального стресу і загальна тривожність у школі - 43%.

Учні чітко поділяються на 2 групи: з достатнім рівнем знань і низьким рівнем знань.

Виявилось, що у дітей з низьким рівнем знань за всіма показникам рівень тривожності вище ніж у дітей з достатнім рівнем знань. А саме:

1. Страх ситуації перевірки знань. З достатнім рівнем знань - 50%, з низьким - 61%;
2. Страх невідповідності сподіванням оточення. З достатнім рівнем знань - 43%, з низьким - 52%;
3. Загальна тривожність у школі. З достатнім рівнем знань - 36%, з низьким - 50%;
4. Проблеми і страхи у відносинах з вчителем. З достатнім рівнем знань - 46%, з низьким - 49%;
5. Переживання соціального стресу. З достатнім рівнем знань - 38%, з низьким - 48%.

Постає запитання: чи є різниця між дівчатами та хлопцями у визначені зв'язку рівня тривожності з рівнем знань.

У 11 з 14 дівчат з низьким рівнем знань висока тривожність, у хлопців з низькою академічною успішністю рівні тривожності поділяються на високий і нормальний порівну. Цікаво й те, що у хлопців з достатнім рівнем знань, майже 100%, лідирує нормальний рівень тривожності - 25 з 30, а у дівчат з тим же рівнем знань показники тривожності діляться майже порівну на високий і нормальний.

Т.ч., тривожність, як переживання невизначеності суттєво впливає на успішність навчальної діяльності. Учні з низьким рівнем знань мають більш високий рівень тривожності і зворотне твердження: учні з високим рівнем тривожності мають скромніші успіхи у навчальній діяльності. До того ж, стать теж впливає на рівень тривожності і успішність. Дівчата більше зазнають впливу тривожності на успішність навчальної діяльності.